

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Delegatura w Lublinie
20-012 Lublin, ul. Ochotnicza 10
Tel. (0-81) 532-35-31, 532-54-48,
Fax (0-81) 532-08-26
E-mail: lublin@uokik.gov.pl

Lublin, dnia 17 września 2010r.

RLU – 61 – 16/10/PM

za p.o.

Decyzja RLU Nr 18/ 2010

Stosownie do art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107, poz. 887) po przeprowadzeniu z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przeciwko przedsiębiorcy: „**Fabryka Okien i Drzwi „BAS” Sp. z o.o.** z siedzibą w Lublinie, – w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

I. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów** określoną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, bezprawne działanie Fabryki Okien i Drzwi „BAS” Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie polegające na stosowaniu we wzorcu karty gwarancyjnej zapisu tożsamego z wpisany do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 z zm.) o treści:

„Sądem właściwym dla rozstrzygnięcia sporów mogących wynikać z niniejszej gwarancji jest sąd właściwy miejscowo dla siedziby Producenta”,

i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 15.06.2010r.

II. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów** określoną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, bezprawne działanie Fabryki Okien i Drzwi „BAS” Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie polegające na naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez nie zamieszczenie we wzorcu karty gwarancyjnej oświadczenia, że gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową, co jest sprzeczne z art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176 z zm.)

i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 15.06.2010r.

III. Na podstawie art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, **zobowiązuje się** przedsiębiorcę: „Fabryka Okien i Drzwi „BAS” Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie do złożenia jednokrotnego oświadczenia, w formie ogłoszenia prasowego, w gazecie ogólnopolskiej w wydaniu codziennym, w wyróżnionej ramce, czcionką nie mniejszą niż 3 mm, w terminie 30 dni od uprawomocnienia się niniejszej decyzji, o treści:

„Ogłoszenie dla konsumentów, którzy zakupili produkty Fabryki Okien i Drzwi „BAS” Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie.

Szanowni Państwo,

Uprzejmie informujemy, iż zawarty w karcie gwarancyjnej zapis o następującej treści:

„§7 pkt. 2 Sądem właściwym dla rozstrzygnięcia sporów mogących wynikać z niniejszej gwarancji jest sąd właściwy miejscowo dla siedziby Producenta”,

został przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznany za niedozwoloną klauzulę umowną, dlatego też zobowiązujemy się do jego nie stosowania, zapis ten nie jest dla Państwa wiążący.

Równocześnie informujemy, iż udzielona Państwu gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza, ani nie zawiesza Państwa uprawnień wynikających z niezgodności towaru z umową zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176 z zm.)”.

IV. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **nakłada się** na Fabrykę Okien i Drzwi „BAS” Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie, **kary pieniężne** płatne do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazów, o których mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, z tytułu wskazanego w:

- 1) punkcie I sentencji niniejszej decyzji w wysokości 3.040,00 PLN (słownie złotych: trzy tysiące czterdzieści i 00/100)
- 2) punkcie II sentencji niniejszej decyzji w wysokości 6.080,00 PLN (słownie złotych: sześć tysięcy osiemdziesiąt i 00/100).

Uzasadnienie

W imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej: *Prezesem Urzędu*) z urzędu przeprowadzone zostało postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy w związku z działalnością Fabryki Okien i Drzwi „BAS” Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie (zwanej dalej „BAS”, *Spółką* lub *Przedsiębiorcą*) występowało naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (zwanej też dalej ustawą antymonopolową).

Prezes Urzędu postanowieniem nr 108/10 wszczął w dniu 5 maja 2010r. z urzędu postępowanie administracyjne w związku z podejrzeniem stosowania przez „BAS” bezprawnych działań noszących znamiona praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, które mogły stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 i 2 ustawy antymonopolowej, polegających na:

1. stosowaniu we wzorcu karty gwarancyjnej zapisu tożsamego z wpisanym do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964r.- Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43 poz. 296, ze zm.),

2. bezprawne działanie polegające na naruszeniu przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz zmianie kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2002r., Nr 141, poz. 1176 ze zm.) tj. braku informacji we wzorcu karty gwarancyjnej informacji, że gwarancja udzielana na sprzedany towar nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową, wskazanych w ustawie z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. Nr 141, poz. 1176 z zm.).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania "BAS" pismem z dnia 19.05.2010r. wyjaśniło, że „w związku z zakwestionowaniem przez Prezesa UOKiK niektórych postanowień zawartych we wzorcu karty gwarancyjnej stosowanej przez naszą fabrykę” przygotowało erratę, która będzie dołączona do wszystkich kart gwarancyjnych. Spółka przedstawiła wzorzec erraty, która zgodnie z przedstawionym oświadczeniem jest stosowana (dołączana do wszystkich kart gwarancyjnych) od dnia 15.06.2010r.

Dodatkowo Spółka zobowiązała się do przygotowania nowego wzorca karty gwarancyjnej, która będzie wprowadzona po wykorzystaniu „starych” kart (pozostało ok. 200 szt.).

Prezes Urzędu postanowieniem nr 137/10 z dnia 1 lipca 2010r., na podstawie art. 123 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 83 ustawy antymonopolowej, zaliczył w poczet dowodów w niniejszym postępowaniu administracyjnym, materiały zgromadzone przez organ antymonopolowy w trakcie postępowania wyjaśniającego w sprawie wstępnego ustalenia, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w związku z wykonywaniem przez Fabrykę Okien i Drzwi "BAS" Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie działalności gospodarczej (sygn. sprawy RLU 405-35/09/PM).

Po zakończeniu zbierania materiału dowodowego pełnomocnik strony złożył oświadczenie Przedsiębiorcy, że zgodnie z zobowiązaniem złożonym w trakcie trwania postępowania errata jest dołączana do wszystkich kart gwarancyjnych od dnia 15.06.2010r. Pełnomocnik spółki wniósł o zaliczenie w poczet materiału dowodowego w/w oświadczenia jak również wniósł o przesłuchanie w charakterze świadka pracowników przedsiębiorcy „na okoliczność dołączania erraty do pakietu gwarancyjnego”. Prezes Urzędu postanowieniem nr 157/10 z dnia 18 sierpnia 2010r., na podstawie art. 123 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 83 ustawy antymonopolowej, zaliczył w poczet dowodów w/w oświadczenie przedsiębiorcy oraz na podstawie art. 78 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 83 ustawy antymonopolowej nie uwzględnił wniosku o przeprowadzeniu dowodu z przesłuchań świadków (pracowników strony) na okoliczność wskazaną w piśmie pełnomocnika strony z dnia 17.08.2010r. ponieważ okoliczności wskazane przez wnioskodawcę zostały już stwierdzone materiałem dowodowym zebrany przez Prezesa UOKiK w trakcie trwania w/w postępowania administracyjnego, uznając tym samym, że oświadczenie przedsiębiorcy złożone na piśmie jest wystarczającym dowodem potwierdzającym tezy zawarte w piśmie pełnomocnika.

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

W trakcie postępowania, Prezes Urzędu ustalił, że Przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą polegającą m.in. na produkcji pozostałych wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa oraz zakładaniu stolarki budowlanej na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego nr 0000030272.

Przedsiębiorca oprócz sprzedaży we własnym zakresie prowadził również sprzedaż swoich wyrobów poprzez sieć swoich „partnerów” (niezależnych przedsiębiorców z którymi miał podpisane umowy dealerskie) na terenie całego kraju.

Przedsiębiorca do swoich wyrobów (stolarki otworowej – okien i drzwi z drewna) od 16.06.2002r., dołączał kartę gwarancyjną zawierającą zapis: § 7 pkt. 2 „*Sądem właściwym dla rozstrzygnięcia sporów mogących wynikać z niniejszej gwarancji jest sąd właściwy miejscowo dla siedziby Producenta*”. Jednocześnie w w/w karcie gwarancyjnej brak było zapisu wymaganego przez art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176 ze zm.) w postaci informacji, że gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową.

W trakcie trwania postępowania administracyjnego przedsiębiorca przygotował „erratę” do pakietu gwarancyjnego o treści:

„Zmiany zapisów dokonane na podstawie:

1. Rejestru postanowień wzorców uznanych za niedozwolone, o których mowa w art. 479 Kpc pod numerem 784 na podstawie wyroku SOKiK z dnia 24 kwietnia 2006r. w sprawie syg. Akt XVII Amc 107/4
2. art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176 ze zm.)

Errata dotyczy zapisów niezgodnych z art. 24 1 i 2 Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

Lp.	Pkt	Jest	Powinno być
1	§ 7 pkt 2	<i>Sądem właściwym dla rozstrzygnięcia sporów mogących wynikać z niniejszej gwarancji jest sąd właściwy miejscowo dla siedziby Producenta</i>	<i>Właściwym dla rozstrzygnięcia sporów mogących wynikać z niniejszej gwarancji jest sąd.</i>
2	§ 8	<i>brak</i>	<i>Gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową</i>

Errata jest integralną częścią Pakietu Gwarancyjnego Fabryki Okien i Drzwi BAS Sp. z o.o.”

Zgodnie ze złożonym oświadczeniem w/w errata jest dołączana przez przedsiębiorcę do wszystkich kart gwarancyjnych wydawanych od dnia 15.06.2010r.

Po wyczerpaniu zapasu „starych kart gwarancyjnych” (przedsiębiorca określił okres na ok. 3 miesiące) zostanie wprowadzony nowy wzorzec karty gwarancyjnej uwzględniający powyższe zapisy.

Prezes Urzędu ustalił (na podstawie deklaracji CIT), że „BAS” osiągnęła w 2009r. przychód w wysokości ██████████ PLN.

W toku niniejszego postępowania Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy antymonopolowej zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Ustawa antymonopolowa w art. 24 ust. 2 stanowi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 i 2 ustawy antymonopolowej, nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli Przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art.

24. W takim przypadku Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia bezprawności działania wystarczy, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa. /Por. Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji Komentarz, pod redakcją prof. dr hab. Janusza Szwejki, Wydawnictwo CH BECK, Warszawa 2000, s.117 - 118/. Jako „sprzeczne z prawem” należy kwalifikować zachowania sprzeczne z nakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych. Sprzeczne z prawem są czyny: zabronione i zagrożone sankcją karną, czyny zabronione pod sankcjami dyscyplinarnymi, czyny zakazane przepisami administracyjnymi lub przepisami prawa gospodarczego publicznego, czyny zabronione przepisami o charakterze cywilnym, sprzeczne z nakazami zawartymi w prawie cywilnym lub prawie administracyjnym. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.

Wobec powyższego, aby określone zachowanie mogło zostać uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest łączne spełnienie dwóch przesłanek:

- bezprawne działanie przedsiębiorcy,
- działanie narusza zbiorowe interesy konsumentów.

Ad pkt I sentencji niniejszej decyzji:

W zakresie punktu I sentencji decyzji oceniana praktyka Przedsiębiorcy dotyczyła stosowania zapisu we wzorcu karty gwarancyjnej, odpowiadającego wpisanemu do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ K.p.c.

Przedsiębiorca stosował zapis w brzmieniu:

§ 7 pkt 2 „Sądem właściwym dla rozstrzygnięcia sporów mogących wynikać z niniejszej gwarancji jest sąd właściwy miejscowo dla siedziby Producenta”

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów dokonując oceny postanowienia umownego ocenia określony zapis i w momencie jego wpisania do rejestru klauzula przestaje być postanowieniem konkretnego wzorca umownego, a staje się samodzielnie funkcjonującą zasadą, która została zakwestionowana. Ze względu na rozszerzoną skuteczność klauzul (art. 479⁴³ K.p.c.) spełnia ona funkcję podobną do przepisów prawa.

W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2006r. (sygn. akt III SZP 3/06), Sąd stwierdził co następuje. „Sąd Najwyższy akceptuje stanowisko doktryny, zgodnie z którym wpis postanowienia wzorca do rejestru skutkuje tym, że zakazane jest posługiwanie się wpisaną klauzulą we wszystkich wzorcach umów, pod rygorem sankcji z art. 58 kc. Potwierdza to dotychczasowe orzecznictwo Sądu Najwyższego, jak również treść przykładowego katalogu niedozwolonych postanowień umownych, który został sformułowany w oderwaniu od rodzaju umowy lub gałęzi gospodarki, w której umowa została zawarta. Za takim rozwiązaniem, obok argumentów językowo-systemowych, przemawiają także względy celowościowe i funkcjonalne, których uwzględnianie w sprawach takich jak niniejsza jest powszechnie akceptowane (zob. m.in. uchwała SN z dnia 19 grudnia 2003 r. III CZP 95/2003 OSNC 2005/2 poz. 25). Przyjęcie powyższego rozwiązania pozwala uniknąć sytuacji, w której konieczne jest prowadzenie kilku postępowań, z których każde musiałoby kończyć się identycznym rozstrzygnięciem merytorycznym. Stanowisko to znajduje również oparcie w charakterze postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, którego celem podstawowym jest usunięcie postanowień wzorca uznanych za niedozwolone z obrotu ze skutkiem nie tylko dla stron procesu, lecz

także wobec osób trzecich (erga omnes) (uchwała z dnia 19 grudnia 2003 r. III CZP 95/2003 OSNC 2005/2 poz. 25). Przedmiotem kontroli nie jest bowiem kwestia ustalenia treści umowy w drodze wykładni, ale wyjaśnienie, czy konkretne postanowienie wzorca umownego stanowi niedozwoloną klauzulę umowną i z tej przyczyny nie wiąże nie tylko stron postępowania, ale nieograniczonego kręgu konsumentów. Chodzi tu o kontrolę abstrakcyjną, skuteczną erga omnes, nie zaś o ograniczoną w skutkach do stron wykładnię konkretnej umowy (wyrok SN z dnia 6 października 2004 r. I CK 162/2004 Monitor Prawniczy 2004/21 str. 966)”.

„Sąd Najwyższy uznaje również, iż jeżeli SOKiK uzna określoną klauzulę za niedozwoloną w wyniku przeprowadzonej kontroli abstrakcyjnej i zostanie ona wpisana do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 kpc, to praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 23a ust. 2 uokik dopuszcza się każdy z przedsiębiorców, który wprowadza do stosowanych klauzul zmiany o charakterze kosmetycznym, polegające np. na przestawieniu szyku wyrazów lub zmianie użytych wyrazów, jeżeli zmiany te nie prowadzą do zmiany istoty klauzuli”.

Pomimo, iż powyżej powołana uchwała zapadła pod rządami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z 2000r., to orzecznictwo to należy uznać za aktualne także w obecnym stanie prawnym. Na gruncie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z 2007r. rozważana kwestia została uregulowana w analogiczny sposób, a zatem nie występują różnice, które nakazywałyby odejście od ustalonej linii orzecznictwa i w konsekwencji tego odmienną ocenę prawną badanego zagadnienia.

Kwestionowane w pkt I sentencji decyzji postanowienie oraz postanowienia poniżej przytoczone wpisane do rejestru, pomimo różnic w sformułowaniu treści, mają tożsamy charakter, a skutek ich stosowania jest identyczny.

Zapis o treści tożsamej wpisany został do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kpc pod nr 784 na podstawie wyroku SOKiK z dnia 24 kwietnia 2006 r. w sprawie o sygn. akt. XVII Amc 107/04 o treści: *„Spory, mogące wyniknąć na tle realizacji niniejszej umowy będą rozstrzygane przez sąd właściwy dla siedziby Wykonawcy”*

Postanowienie o zbliżonej treści jak zakwestionowane zostało również uznane za niedozwolone wyrokiem z dnia 31 stycznia 2003r. sygn. akt XVII Amc 31/02 przez Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, a następnie wpisana do rejestru niedozwolonych postanowień umownych w dniu 30 czerwca 2003r. pod numerami 41. W sprawie z powództwa Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Słupcy przeciwko Sławomirowi Braszka prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Remontowo-Budowlane „REM-BUD” w Gnieźnie. Sąd uznał za niedozwolone i zakazał stosowania postanowienia w brzmieniu:

„Wszelkie spory wynikłe na tle zawartej umowy podlegają wyłączności sądu powszechnego dla siedziby firmy przyjmującej zamówienie”.

Pomimo faktu, iż porównywane postanowienia nie brzmią literalnie tak samo, jednak w taki sam sposób określają właściwość sądu, który jest według umowy właściwy do rozstrzygania sporów. Kwestionowany zapis oraz postanowienia wpisane do rejestru, ograniczają możliwość rozstrzygania sporów do sądu właściwego ze względu na siedzibę kontrahenta konsumenta. Takie narzucenie Sądu, który ma rozstrzygnąć o sporze jest sprzeczne z Kodeksem cywilnym. Biorąc pod uwagę powyższą wykładnię, można przyjąć, iż zacytowane postanowienia w swej treści są tożsame i wyczerpują treść niedozwolonego postanowienia umownego zdefiniowanego w art. 385³ pkt. 23 k.c., za które uważa się postanowienie narzucające rozpoznanie sprawy przez sąd, który wedle ustawy nie jest miejscowo właściwy. Zapisy te wyłączają rozpoznanie sprawy przez sąd właściwy według właściwości przemiennej, w świetle art. 33, 34, 35 i 36 k.p.c.

Tym samym postanowienia w taki sam sposób naruszają interesy konsumentów, a więc zakwestionowane postanowienie mieści się w hipotezach klauzul wpisanych do rejestru.

Przedmiotowa praktyka dotyczyła stosowania zapisu, który naruszał interesy konsumentów poprzez, naruszenie zasady przemiennej właściwości sądu, tak więc dotyczył warunków umów ważnych zarówno dla konsumentów, którzy chcą zawrzeć umowy, jak i tych, którzy już je zawarli. Tym samym przedmiotowa praktyka mogła naruszać interesy nieograniczonej grupy osób. W działalności Przedsiębiorcy brak jest jakichkolwiek barier określających konkretną grupę osób, które mogły skorzystać z oferty. Faktycznie każdy konsument chcący zakupić i zamontować produkty oferowane przez przedsiębiorcę ma taką możliwość. W przedmiotowym przypadku potencjalnie ofiarą takiego zachowania może być każdy konsument będący klientem lub potencjalnym klientem przedsiębiorcy. Tym samym zakwestionowana praktyka narusza interesy konsumentów, którzy zawarli i realizują umowy, a także przyszłych potencjalnych klientów.

Omówione powyżej przesłanki, w odniesieniu do stosowania przez Przedsiębiorcę przedmiotowego zapisu pozwalają uznać, że stosował on bezprawną praktykę naruszającą interesy konsumentów. W związku z faktem, że zaistniały łącznie obie przesłanki, tj. bezprawność działań oraz naruszenie interesów nieograniczonej grupy konsumentów, organ antymonopolowy uznał ocenianą praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

W trakcie postępowania Przedsiębiorca pismem z dnia 12.07.2010r. poinformował, iż przedstawiony Prezesowi Urzędu wzór karty gwarancyjnej był stosowany od 16.06.2002r. Przedsiębiorca w trakcie trwania postępowania podjął działania mające na celu wyeliminowanie możliwości zaistnienia niekorzystnych skutków stosowania zakwestionowanego postanowienia poprzez dołączenie od 15.06.2010r. do kart gwarancyjnych w/w erraty jak również zadeklarował wprowadzenie nowego wzorca karty gwarancyjnej w której zostanie zmieniony kwestionowany przez Prezesa Urzędu zapis.

W związku z powyższym uzasadnione stało się uznanie na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy antymonopolowej, praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzenie zaniechania jej stosowania z dniem 15.06.2010r.

Wobec powyższego orzeka się jak w pkt. I sentencji.

Ad pkt II sentencji niniejszej decyzji:

W zakresie punktu II sentencji decyzji oceniana praktyka naruszała obowiązek udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez nie zamieszczenie we wzorcu karty gwarancyjnej oświadczenia, że gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową, co zostało uznane za sprzeczne z art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. Nr 141, poz. 1176 z zm.) – zwanej dalej również ustawą o szczególnych warunkach sprzedaży.

Zgodnie z art. 13 ust. 4 w/w ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży, w dokumencie gwarancyjnym Przedsiębiorca powinien zamieścić stwierdzenie, że gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową.

Zgodnie z w/w ustawą o szczególnych warunkach sprzedaży, warunki gwarancyjne muszą posiadać zapis informujący, że konsument może dochodzić roszczeń nie tylko na podstawie gwarancji, ale również przepisów mających zastosowanie w sytuacji niezgodności towaru z umową.

Nieotrzymanie przez konsumentów wszystkich informacji o przysługujących im prawach, zostało uznane przez ustawodawcę za naruszające prawo. Ustawa o szczególnych

warunkach sprzedaży określa minimalne obowiązki sprzedawcy co do sprzedawanych produktów, których nie można ograniczyć. Zamieszczenie informacji, iż warunki gwarancji nie ograniczają ani nie zawieszają uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową, ma na celu poinformowanie konsumentów o ich dodatkowych prawach wynikających z w/w ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży. Dzięki tej informacji, konsument ma świadomość, iż dochodząc roszczeń ma prawo powoływać się na inne regulacje, a nie tylko na warunki gwarancyjne.

Przedmiotowa praktyka naruszała interesy tej samej nieograniczonej grupy osób, która już została określona w uzasadnieniu do pkt. I sentencji decyzji.

Na podstawie przesłanek zawartych w powyższym uzasadnieniu stosowania praktyki, organ antymonopolowy stwierdził, że była ona bezprawna oraz naruszała interesy konsumentów. W związku z faktem, że zaistniały łącznie obie przesłanki, tj. bezprawność działań oraz naruszenie interesów nieograniczonej grupy konsumentów, organ antymonopolowy uznał ocenianą praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie ze złożonym oświadczeniem od dnia 15.06.2010r. stosowane są nowe warunki gwarancji (dołączana jest errata – o treści przytoczonej powyżej).

Wprowadzenie do treści warunków gwarancji powyżej przytoczonych informacji spowodowało, iż konsumenci dysponują wiedzą niezbędną do dochodzenia roszczeń. Dodatkowo biorąc pod uwagę działania podjęte przez Spółkę opisane w uzasadnieniu stwierdzenia zaniechania stosowania praktyki określonej w pkt. I sentencji decyzji, organ antymonopolowy uznał, iż Spółka podjęła działania mogące zostać uznane za zaniechanie stosowania zakwestionowanej praktyki.

W związku z powyższym uzasadnione stało się uznanie na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy antymonopolowej, praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzenie zaniechania jej stosowania z dniem 15.06.2010r.

Wobec powyższego orzeka się jak w pkt. II sentencji.

Ad pkt. III sentencji niniejszej decyzji:

Wobec tego, że przepis art. 27 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów daje możliwość odpowiedniego zastosowania w takim przypadku art. 26 ust. 2 ustawy antymonopolowej, a to w szczególności zobowiązanie przedsiębiorcy do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i formie określonej w decyzji w celu usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, zobowiązano „BAS” do złożenia w prasie ogólnopolskiej w wydaniu codziennym oświadczenia o treści wskazanej w punkcie III sentencji niniejszej decyzji.

Złożenie takiego oświadczenia jest zasadne ze względu na fakt, że stosowany przez Przedsiębiorcę wzorec karty gwarancyjnej był stosowany od 16.06.2002r. i do chwili obecnej część konsumentów, którzy zakupili produkty przedsiębiorcy, na terenie całego kraju, posiada egzemplarze karty gwarancyjnej zawierające zapis naruszający ich interesy, jak również nie otrzymali oni rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji o przysługujących im uprawnieniach wynikających z obecnie obowiązującego prawa.

W związku z powyższym Prezes UOKiK uznaje za celowe poinformowanie o tym fakcie konsumentów na terenie całego kraju, w celu ograniczenia skutków powyżej opisanego bezprawnego działania Przedsiębiorcy.

Mając powyższe na uwadze należało orzec, jak w punkcie III sentencji.

IV. Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt. 4 ustawy antymonopolowej, Prezes Urzędu może skorzystać z uprawnienia do nałożenia na przedsiębiorcę stosującego praktyki naruszające zbiorowe

interesy konsumentów kary pieniężnej w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Kara taka może być nałożona bez względu na to, czy przedsiębiorca dopuścił się naruszenia celowo, czy też nieumyślnie. Stosownie do art. 111 ustawy antymonopolowej przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, w tym kar określonych w art. 106 tej ustawy, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

Należy także podnieść, iż w ocenie Prezesa Urzędu brzmienie art. 106 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów pozwala na nałożenie odrębnych kar pieniężnych za poszczególne naruszenia stwierdzone w niniejszej decyzji. Zgodnie bowiem z przedmiotowym przepisem Prezes Urzędu może nałożyć karę pieniężną na przedsiębiorcę, jeżeli ten dopuścił się naruszenia art. 24 ww. ustawy, z czego wynika, że określona w tym przepisie kara może dotyczyć każdego naruszenia stwierdzonego względem danego przedsiębiorcy. W ocenie Prezesa Urzędu zastosowanie takiego rozwiązania jest ponadto pożądane z tego względu, iż pozwala na uwzględnienie przy nakładaniu kar w sposób zindywidualizowany wszystkich okoliczności związanych ze stosowaniem określonych naruszeń, które mogą różnić pod wieloma względami (np. wagą naruszenia, zasięgiem oddziaływania praktyki, skutkami, jakie praktyka wywołuje na rynku i ich dotkliwością dla kontrahentów, czasem jej trwania itp.), a tym samym pozwala na nałożenie kary adekwatnej do danego naruszenia.

Kara nakładana przez Prezesa Urzędu na Przedsiębiorcę, który dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów służy podkreśleniu naganności ocenianego zachowania. Zawodowy (profesjonalny) charakter prowadzenia działalności wymaga od Przedsiębiorcy, aby prowadził on ją, w sposób zapewniający poszanowanie dobrych obyczajów oraz słuszych interesów konsumentów, co wiąże się z respektowaniem obowiązujących przepisów prawa.

IV.1 Prezes Urzędu uznał, iż w okolicznościach niniejszej sprawy istnieją podstawy do nałożenia na Fabrykę Okien i Drzwi „BAS” Sp. z o.o. kary pieniężnej z tytułu naruszenia stwierdzonego w pkt. I sentencji niniejszej decyzji tj. z tytułu stosowania we wzorcu karty gwarancyjnej postanowienia wpisanego do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ K.p.c.

Dokonując wyliczenia kary, organ antymonopolowy wziął pod uwagę osiągnięty przez przedsiębiorcę w roku 2009 przychód, który wyniósł [REDAKTOWANE] PLN. Szacowana w oparciu o w/w dane maksymalna kara, jaka mogłaby zostać w niniejszym przypadku nałożona, to [REDAKTOWANE] PLN.

Jak stwierdzono w uzasadnieniu stosowania przedmiotowej praktyki zarówno zakwestionowane postanowienie, ogranicza możliwość rozstrzygnięcia sporów do sądu właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorcy. Takie narzucenie Sądu, który ma rozstrzygnąć o sporze jest sprzeczne z przepisami Kodeksu cywilnego.

Ustalając wysokość Prezesa Urzędu wziął pod uwagę bezpośredni wpływ, stosowania na etapie zawierania kontraktu, zakwestionowanej praktyki na pogorszenie się sytuacji konsumentów w stosunku do praw przyznanych im przez przepisy prawa.

W kontekście analizy wagi stwierdzonego naruszenia wzięto także pod uwagę długotrwały okres stosowania zakwestionowanej praktyki, tj. od 16.06.2002r. Przedsiębiorca datę tę podał jako początek stosowania wzorca karty gwarancyjnej.

W związku z powyższym Prezes Urzędu uznał, iż natura naruszenia uzasadnia ustalenie wyjściowego poziomu kary pieniężnej na poziomie [REDAKTOWANE]% przychodu uzyskanego przez Spółkę w 2009r.

Wyliczając ostateczny wymiar kary, organ antymonopolowy wziął pod uwagę okoliczności łagodzące. Istotne jest, iż w odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania Spółka zaprzestała stosowania zakwestionowanej praktyki (dołączając w/w erratę do karty gwarancyjnej) jak również aktywnie współdziałała z Prezesem UOKiK poprzez pozytywną i szybką reakcję na żądania Prezesa Urzędu jak również udzielanie dodatkowych wyjaśnień bez wezwania. Procent obniżen zastosowanych z uwagi na występujące w sprawie okoliczności łagodzące wyniósł 50%.

W związku z powyższym ustalono wysokość kary na kwotę 3.040,00 PLN (słownie złotych: trzy tysiące czterdzieści i 00/100). W ocenie Prezesa Urzędu wymierzona kara w wysokości około [REDAKT] % przychodu uzyskanego przez „BAS” w 2009r. i stanowiąca około [REDAKT] % maksymalnego wymiaru kary przewidzianego w art. 106 ust. 1 pkt. 4) ustawy antymonopolowej jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ww. ustawy i współmierna do możliwości finansowych Spółki. Prezes Urzędu uznał, że orzeczona kara powinna pełnić funkcję dyscyplinującą i prewencyjną tak, aby zapobiec w przyszłości stosowaniu podobnych naruszeń. Niniejsza kara powinna pełnić również funkcję edukacyjną i wychowawczą, a także podkreślać nagannosc zakwestionowanych w niniejszym postępowaniu zachowań przedsiębiorcy.

Wobec powyższego orzeczono, jak w pkt. IV.1 sentencji niniejszej decyzji.

IV.2 Organ antymonopolowy uznał, iż w okolicznościach niniejszej sprawy istnieją podstawy do nałożenia na Fabrykę Okien i Drzwi „BAS” Sp. z o.o. kary pieniężnej również z tytułu naruszenia stwierdzonego w pkt. II sentencji niniejszej decyzji tj. z tytułu naruszenia obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez nie zamieszczenie we wzorcu karty gwarancyjnej oświadczenia, że gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową, co zostało uznane za sprzeczne z art. 13 ust. 4 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej.

Dokonując wyliczenia kary, organ antymonopolowy wziął pod uwagę osiągnięty przez „BAS” w roku 2009 przychód, który wyniósł [REDAKT] PLN. Szacowana w oparciu o w/w dane maksymalna kara, jaka mogłaby zostać w niniejszym przypadku nałożona, to [REDAKT] PLN.

Jak stwierdzono w uzasadnieniu stosowania przedmiotowej praktyki, powodowała ona, iż konsumenci nie otrzymywali rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, zgodnie z wymaganiami narzuconymi przez przepisy w/w ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży. W konsekwencji tego braku, konsumenci nie mieli wiedzy o wszystkich prawach im przysługujących, a więc, iż w sytuacji wystąpienia niezgodności towaru z umową mogą dochodzić swoich praw również z tego tytułu, a nie wyłącznie na podstawie warunków gwarancji. Analizując powyższą sytuację, stwierdzone zostało, iż przedsiębiorca dopuścił, się stosowania przedmiotowej praktyki na etapie zawarcia kontraktu z wpływem na wykonanie.

Ustalając wysokość Prezes Urzędu wziął pod uwagę bezpośredni wpływ stosowania zakwestionowanej praktyki na pogorszenie się sytuacji konsumentów w stosunku do praw przyznanych im przez przepisy prawa.

W kontekście analizy wagi stwierdzonego naruszenia wzięto także pod uwagę długotrwały okres stosowania zakwestionowanej praktyki, tj. od 16.06.2002r. Przedsiębiorca datę tę podał jako początek stosowania zakwestionowanej Karty gwarancyjnej.

W związku z powyższym organ antymonopolowy uznał, iż natura naruszenia uzasadnia ustalenie wyjściowego poziomu kary pieniężnej na poziomie [REDAKT] % przychodu uzyskanego przez Spółkę w 2009r.

Wyliczając ostateczny wymiar kary, organ antymonopolowy wziął pod uwagę okoliczności łagodzące. Istotne jest, iż w odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu

postępowania Spółka zaprzestała stosowania zakwestionowanej praktyki jak również aktywnie współdziałała z Prezesem UOKiK poprzez pozytywną i szybką reakcję na żądania Prezesa Urzędu jak również udzielanie dodatkowych wyjaśnień bez wezwania. Procent obniżek zastosowanych z uwagi na występujące w sprawie okoliczności łagodzące wyniósł 50%.

W związku z powyższym ustalono wysokość kary na kwotę 6.080 PLN (słownie złotych: sześć tysięcy osiemdziesiąt i 00/100). W ocenie organu antymonopolowego wymierzona kara w wysokości około [REDAKTED] % przychodu uzyskanego przez „BAS” w 2009r. i stanowiąca około [REDAKTED] % maksymalnego wymiaru kary przewidzianego w art. 106 ust. 1 pkt. 4) ustawy antymonopolowej jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ww. ustawy i współmierna do możliwości finansowych Spółki. Prezes Urzędu uznał, że orzeczona kara powinna pełnić funkcję dyscyplinującą i prewencyjną tak, aby zapobiec w przyszłości stosowaniu podobnych naruszeń. Niniejsza kara powinna pełnić również funkcję edukacyjną i wychowawczą, a także podkreślać naganność zakwestionowanych w niniejszym postępowaniu zachowań przedsiębiorcy.

Wobec powyższego orzeczono, jak w pkt. IV.2 sentencji niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 uokik karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów- Delegatura w Lublinie.

*Z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury UOKiK w Lublinie
Ewa Wiszniowska*

Otrzymuje:

Pełnomocnik Fabryki Okien i Drzwi BAS Sp. z o.o.
[REDAKTED]
[REDAKTED]
[REDAKTED]